

De tentoonstelling Bussum volgens Winthorst

Op 13 januari 2000 hebben zeer veel leden van onze Historische Kring de opening bijgewoond van bovengenoemde tentoonstelling door burgemeester drs. W.J.M. Holthuizen. Alle bezoekers waren zeer onder de indruk van het getoonde materiaal, dat kundig was geselecteerd door de stads- en streekarchivaris van Naarden D. Dekema en door Martin Heyne van onze kring. Ook de dagen na de opening kwamen regelmatig veel bezoekers naar de tentoonstelling om de vele, soms unieke, foto's te bekijken en te genieten van andersoortig historisch materiaal.

Het zal de lezers wel bekend zijn, dat de gemeente Bussum de zeer uitgebreide verzameling van A.M. Winthorst enige maanden geleden heeft verworven. Daarover is in de kranten veel geschreven.

Voor historisch geïnteresseerden is het goed eens even stil te staan bij de wijze van werken van de heer Winthorst. Daar valt veel van te leren.

Winthorst was een man, die niet zomaar wat aannam. Gaf je hem bijvoorbeeld een oude ansichtkaart en vertelde je erbij wat er op stond, dan ging hij later alles nog eens precies controleren. Hij stelde zichzelf vragen, zo ongeveer als: Waar stond dat huis /die winkel precies? Wie was de eigenaar en in welk jaar? In welk jaar gebouwd? Wie waren de vorige eigenaren? Wie was de architect? Veel van die vragen konden alleen opgelost worden door archieven te bezoeken en dat deed hij veelvuldig, zoals het stadsarchief in Naarden, het provinciaal archief in Haarlem, het Algemeen Rijksarchief in Den Haag etcetera. Die be-

zoeken leverden hem meestal de door hem gewenste betrouwbare gegevens op, die hij 's avonds met behulp van zijn vrouw in zijn administratie verwerkte.

Jammer was het, dat het hem niet zo goed lag om over zijn bevindingen verhalen te schrijven. Maar misschien was dat helemaal niet zo erg. Een verhaal schrijven kost tijd. Hij kon zich volledig op onderzoek werpen. Zijn interesse ging vooral uit naar notariële akten. Daarin vond hij veelal wat hij zocht.

Vroeger werden in de kranten verkopen van onroerend goed vermeld en vaak ook de naam van de betrokken notaris. De heer Winthorst wist oude kranten goed op te sporen. Overigens vertrouwde hij mij spontaan toe: "Zonder archiefonderzoek loop je in een valkuil." Over het algemeen kijken we op tegen archiefbezoek. Vooral de eerste stap is moeilijk. Je vraagt je af hoe je daar moet zoeken. In eerste instantie hoeft men zelf niet te zoeken, maar te vertellen wat men zoekt. De archiefmedewerkers zijn gespecialiseerd en hulpvaardig. Zij zoeken uit welke archiefstukken voor de bezoeker het meest geschikt zijn om eens in te snuffelen.

Als men de stap naar Naarden te ver vindt, jammer dan, maar men kan ook in onze eigen kring eens gaan kijken. Er is bijvoorbeeld een ordner met kopieën van notariële akten, die de heer Winthorst vele jaren geleden al aan de kring heeft gegeven. Er is een duidelijke inhoudsopgave (30 bladzijden) met namen van veel bekende Bussumers, zoals bijv. Majoor (de logementhouder van De Rozenboom), Van Eijden, De Graaf,

Kaarsgaren, Dorresteijn, Dirk Krijnen, Pieter Krijnen, G. Bus, J. Klück, F. van Breemen en P. en G. van Breemen, F. Fokker en tientallen andere families. De inhoudsopgave is heel duidelijk uitgewerkt. Als de leden de ordner eens

bekijken, dan zullen ze zien wat de heer Winthorst ook voor onze kring betekend heeft.

Gerard Langemeijer

De torenklok van het oude raadhuis

In het najaar van 1998 kwam Herman Bierman bij mij met de vraag om eens mee te komen naar de kelder van het gemeentehuis. Daar stond het uurwerk dat zo'n 75 jaar dienst had gedaan in de toren van het oude raadhuis, aan de Brinklaan waar nu de Nieuwe Brink is. Dik onder het stof, gedeeltelijk uit elkaar, maar zo te zien compleet. "Is'tie weer aan de praat te krijgen?" was de vraag. Daar heb ik een paar nachtjes over moeten slapen, maar ik nam de uitdaging aan.

In mijn werkkamer heb ik het uurwerk geheel uit elkaar genomen en ben ik begonnen alles schoon te maken. Onder het vuil, vet en stof kwam toch een bijna gaaf uurwerk vandaan. Een enkele lagerbus moest vernieuwd worden, een as gericht, een nieuwe slingerstaaf van essenhout en nog wat kleinigheden. Bierman zorgde dat de geschilderde onderdelen weer hun oorspronkelijke kleur kregen en zijn schoonzoon Albert Puer, werkzaam bij de firma Merckx, wist zijn werkgever te overtuigen om bij wijze van sponsoring een onderstel te maken om daar het geheel op te plaatsen.

Op 22 februari 2000 is de klok geplaatst en onthuld in het trappenhuis van de bestuursvleugel van het gemeentehuis. Juist in het trappenhuis, omdat daar de

mogelijkheid is om de gewichten (55 en 43 kilo) ruimte te geven om ongeveer zes meter te zakken. Een kleine bel (geschonken door de Bussumse brandweer) en een wijzerplaat worden binnenkort geplaatst.

Enkele gegevens over het uurwerk: bouwjaar 1886, gemaakt door L.F.W. Volcke, stadsuurwerkmaker te 's Hage (zo staat op de rekening). Prijs: f 850,—. De oorspronkelijke 'luidbel' in de toren, tevens alarmbel bij calamiteiten, was geleverd en geplaatst door fa. S.A. van Raap en Zonen te Amsterdam voor de prijs van f 220,—. Het uurwerk is geschikt om twee wijzerplaten aan te drijven. Het oude raadhuis had er één in de toren. De tweede wijzerplaat heeft nu een plaats bij de Historische Kring aan de Huizerweg 54. Het wordt aangedreven door een zwaar synchroonuurwerk. De Historische Kring had in haar locatie nog geen klok, dus met deze wijzerplaat is er nu een stukje nostalgisch Bussum dat toch bij de tijd is.

Jan Horst